

Socialudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Tilbud til unge og voksne
med særlige behov

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

1. Beskrivelse af området

I budget 2025-28 blev det som en del af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen med en organisatorisk forankring i Børn og Skole. Børnehandicapområdet overdrages fra socialområdet til familieområdet med virkning fra 1. januar 2025. De budgetmæssige ændringer som følge af organisationsændringen, der træder i kraft pr. 1. januar 2025, er delvist indarbejdet i budget 2025-28. Budgetbeløbene fremgår af følgende tabel:

Mio. kr. (2025 PL)	2025	2026	2027	2028
Socialområdet	-77,5	-78,1	-78,1	-77,8
Børn	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3
Familie	78,9	79,4	79,4	79,2
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0

Der afventer en endelig fordeling mellem børne- og voksenområdet af det varige budgetløft på socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28. Budgetløftet udgør 69 mio. kr. i 2025. Hertil resterer en fordeling af budgetterne vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager og sekretariatsfunktioner. Oplæg til fordeling af de nævnte budgetområder forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

Socialområdet hjælper, støtter og behandler voksne med handicap og med særlige behov til at mestre deres eget liv og få en øget livskvalitet. Socialområdet leverer også særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) til unge med særlige behov.

Randers Kommune har som mål at sikre, at tilbud og indsatser gives med henblik på, at borgere med særlige behov kan deltage aktivt i fællesskabet og udnytte deres ressourcer bedst muligt.

Politik for borgere med særlige behov er en paraply over kommunens samlede indsats for borgere, der har særligt behov for støtte, og udstikker de overordnede visioner, centrale værdier og retningslinjer for målgruppen.

Der er vedtaget to aftaler på socialområdet for perioden 2023-26 (voksenhandicap samt psykiatri og udsatte), der beskriver hvordan der arbejdes konkret og målrettet med at omsætte politikken visioner.

Fakta (antal borgere 2023)

Botilbud til voksne	602
Mestringsvejledning i eget hjem	1.055
Herberg/forsorgshjem	207
Misbrugsbehandling stof	387
Misbrugsbehandling alkohol	256

Politikker

Politik for borgere med særlige behov

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Socialområdet (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	698,6	695,7	695,3	694,4
Psykiatri og Socialt Udsatte	148,8	146,2	147,6	147,6
Handicap	512,8	512,9	511,8	511,5
Autisme, senhjerneskade og læring	37,0	36,6	35,8	35,3
Uden for servicerammen	-62,4	-63,6	-65,7	-65,7
Psykiatri og Socialt Udsatte	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Handicap	-60,8	-61,6	-63,7	-63,7
I alt	636,1	632,1	629,6	628,8

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet 2025-28 for tilbud til unge og voksne med særlige behov. Budgettet inden for servicerammen er på 698,6 mio. kr. i 2025.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et budget i 2025 på 148,8 mio. kr. Centeret visiterer til og tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. sindslidelse, hjemløshed samt misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer.

Center for Handicap har et budget på 512,8 mio. kr. i 2025 og varetager tilbud til voksne med handicap samt STU-tilbud til unge med særlige behov. Centeret har en myndighedsfunktion, der har til opgave at visitere til foranstaltninger samt følger op på disse.

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver med et budget på 37 mio. kr. i 2025 en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismespektrumsforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Desuden driver centeret tilbud om beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103, en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 samt et STU-tilbud i regi af Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers). Center for Handicap visiterer og afholder udgifter til hovedparten af centerets tilbud. Enkelte pladser sælges til andre kommuner.

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter for 62,4 mio. kr. i 2025. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug. Budgettet omfatter husleje i ældreboliger, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager. For nærmere oplysninger om budgettet uden for servicerammen, henvises til del 2.

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Boligplan II	15.259	5.875		
I alt	15.259	5.875		

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Boligplan II blev godkendt af byrådet den 26. juni 2023. Planen er en del af den økonomiske handleplan for socialområdet, og har til formål at mindske de kommende års udgiftsstigninger på området. Dette sker ved at øge Randers Kommune selvforsyningsgrad af botilbud vha. af kapacitetsudvidelser. Kapacitetsudvidelserne i Boligplan II realiseres på forskellig vis ved hjælp af nybyggeri, ombygning og udvidelse af eksisterende tilbud, ændring af boligens status og funktion mv. Boligplan II er en ramme for de byggerier, som alle skal godkendes af socialudvalget og byråd. I forbindelse hermed frigives der rådighedsbeløb fra rammen til Boligplan II og der meddeles anlægsbevilling på de enkelte byggerier.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Randers Kommune har i en årrække haft en markant stigning i udgifterne på det specialiserede socialområde, der primært skyldes et stigende antal særligt dyre enkeltsager på området. Udgiftsstigningen på området ses også i en lang række af landets øvrige kommuner.

Socialområdets økonomiske plan (SØP/Fingerplanen) og det budgetvedtagne katalog "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" kan kun afbøde noget af udgiftsudviklingen på området. Sammenholdt med udgiftsniveauet i landets øvrige kommuner er udgiftsniveauet på socialområdet i Randers Kommune relativt lavt, og kommunens egne tilbud er drevet omkostningseffektivt.

Landspolitisk har der været nedsat et ekspertudvalg (det såkaldte Tranæs-udvalg), som er fremkommet med 19 anbefalinger til at sikre en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Anbefalingerne er indtil videre kun udmøntet i konkret lovgivning på få områder.

Til dækning af den økonomiske ubalance, som er opgjort på socialområdet (efter indregning af effekten af egne besparelser-/omprioriteringsforslag), er det i budget 2025-28 besluttet at løfte socialområdets budget med 69,3 mio. kr. i 2025, 64,4 mio. kr. i 2026, 62,9 mio. kr. i 2027 og 61,8 mio. kr. i 2028 og frem.

Det er samtidig besluttet, at arbejdet med SØP/Fingerplanen skal videreføres – herunder arbejdet med socialområdets boligplan, der skal sikre flere interne pladser i kommunen og mindske behovet for køb af blandt andet dyre private botilbud.

3.2 Budgetaftalen

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet som følge af budgetaftalen 2025-28. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Varigt løft	69,3	64,4	62,9	61,8
Flytning Børnehandicap	-77,5	-78,1	-78,1	-77,8
Tilbagekøb budget i balance	0,5	0,5	0,5	0,5
Demografi	8,2	8,2	8,2	8,2
I alt	0,5	-5,0	-6,5	-7,3

Der er i budget 2025-28 givet et budgetløft af socialområdet på 69,3 mio. kr. i 2025, 64,4 mio. kr. i 2026, 62,9 mio. kr. i 2027 og 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Budgetløftet er givet med henblik på at løse den økonomiske ubalance, som er opgjort på socialområdet efter indregning af effekten af SØP/Fingerplanen samt kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28", der er vedtaget som en del af budget 2025-28.

Som nævnt i indledningen er det i budget 2025-28 vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen med en organisatorisk forankring i Børn og Skole. Som følge af organisationsændringen flyttes 77,5 mio. kr. i 2025 stigende til 77,8 mio. kr. i 2028 fra Børnehandicap til familieafdelingen.

De øvrige ændringer som følge af budgetaftalen er nærmere uddybet i del 2.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter. Der er samlet for hele socialområdet budgetteret med nettoudgifter for 636,1 mio. kr. i 2025.

I budget 2025-28 blev det som en del af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen med en organisatorisk forankring i Børn og Skole. De budgetmæssige ændringer som følge af organisationsændringen, der træder i kraft pr. 1. januar 2025, er delvist indarbejdet i budget 2025-28. Budgetbeløbene fremgår af følgende tabel.

Mio. kr. (2025 PL)	2025	2026	2027	2028
Socialområdet	-77,5	-78,1	-78,1	-77,2
Børn	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3
Familie	78,9	79,4	79,4	79,2
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0

Der afventer en endelig fordeling mellem børne- og voksenområdet af det bevilgede budgetløft på socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28. Budgetløftet udgør 69 mio. kr. i 2025 faldende til 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Hertil resterer en fordeling af budgetterne vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager og sekretariatsfunktioner. Oplæg til fordeling af de nævnte budgetområder forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

Tilbud unge og voksne med særlige behov (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	777,1	-78,6	698,6
Psykiatri og Socialt Udsatte	176,5	-27,7	148,8
Handicap	531,1	-18,4	512,8
Autisme, senhjerneskade og læring	69,6	-32,5	37,0
Uden for serviceammen	4,4	-66,8	-62,4
Psykiatri og Socialt Udsatte	0,0	-1,6	-1,6
Handicap	4,4	-65,2	-60,8
I alt	781,5	-145,4	636,1

1.1 Serviceammen

1.1.1 Psykiatri og Socialt Udsatte

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et nettobudget i 2025 på 148,8 mio. kr. Center for Psykiatri og Socialt Udsatte tilbyder indsatser for borgere over 18 år med psykiske funktionsnedsættelser og/eller i social udsathed.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Psykiatri

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte arbejder ud fra en målsætning om, at psykisk sårbare borgere kan komme sig helt eller delvist fra deres psykiske lidelse og mestre eget liv med de udfordringer, der måtte være. Indsatserne har derfor til formål at udvikle og støtte borgere med psykisk sårbarhed til at opnå et mere selvstændigt liv.

Centerets tilbudsvifte omfatter en myndighedsafdeling, der yder råd og vejledning, visiterer til foranstaltninger og følger op på disse. Hertil er der bo- og aktivitetstilbud, væresteder, fremskudt rådgivning og mestringsvejledning.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte driver Huset Tværs, der rummer en lang række aktivitetstilbud, f.eks. kreative aktiviteter, sport, IT-cafe, samværstilbud og undervisning i Recovery-skolen. Tilbuddet er for voksne over 18 år med psykisk sårbarhed.

Centeret tilbyder mestringsvejledning i form af råd- og vejledningsforløb samt individuel og gruppebaseret støtteforløb efter servicelovens § 82a og § 85. Råd- og vejledningsforløbene kan f.eks. være gruppeforløb med fokus på personlig- og social mestring, stemmehøring og posttraumatisk stress eller det kan være individuelle samtaleforløb. Mestringsvejledning yder også støtte i borgerens eget hjem eller i grupper.

Centerets botilbud til målgruppen omfatter Vester Tværevej samt støttecentrene Infanterivej, Sjællandsgade, Nørrebrogade og Solsorten. Boligerne er oprettet efter almenboliglovens § 105, og der ydes støtte til borgerne efter servicelovens § 85. Som en del af budget 2025-28 er det vedtaget, at Støttecenter Sjællandsgade lukkes med virkning fra 2025, idet borgerne i støttecenteret i dag ikke har samme støttebehov som tidligere. Det vurderes, at den støtte borgergruppen har behov for, med fordel vil kunne ydes fra mestringsvejledningen i Center for Psykiatri og Socialt Udsatte, i form af mestringsvejledning i eget hjem. Udover støttecentrene driver centeret også Paderuphus, der er et midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107 primært til borgere mellem 18 og 30 år. Centeret køber herudover pladser hos regioner og andre kommuner samt ved private leverandører.

Socialt Udsatte

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer, sindslidelse, hjemløshed og prostitution. Udover at drive en række tilbud, yder centeret råd og vejledning til socialt udsatte borgere, visiterer til foranstaltninger samt følger op på disse.

Centeret driver selv botilbuddet Blommevej, hvor der er 8 selvstændige almene boliger med støtte efter servicelovens § 85. Pladser købes herudover på Ladegården, som Randers Kommune har tegnet driftsoverenskomst med samt i tilbud uden for kommunen. Hertil er der Perron 4, et bo- og værested for udsatte borgere, samt Cafe Rusfri, der er et aktivitetstilbud til tidligere alkohol- og stofmisbrugere.

Rusmiddelcenter Randers tilbyder ambulans rusmiddelbehandling til borgere i Randers Kommune med alkohol- og/eller stofmisbrugsproblemer.

Centeret tilbyder mestringsvejledning efter servicelovens § 85 bl.a. til borgere, som er hjemløse eller i risiko for at blive det. Støtten kan indeholde hjælp til økonomi, praktiske opgaver, ledsagelse (f.eks. mødeaktiviteter med jobcenteret) og hjælp til at ændre eller komme ud af misbrug.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Centeret varetager også en opsøgende indsats i form af en støtte-/kontaktpersonsordningen efter servicelovens § 99. Indsatsens formål er at få kontakt til borgere, som har behov for hjælp, men som endnu ikke er tilknyttet et kommunalt tilbud

Borgere, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, kan optages på forsorgshjem jf. servicelovens § 110. På et forsorgshjem kan borgere bo midlertidigt, indtil der findes en mere permanent løsning. Borgeren kan få rådgivning og støtte under opholdet samt sygepleje ved behov.

I Randers findes tilbuddet på Hjørnestenen og Ungeindsatsen på Slotsgården, som er selvejende institutioner under Kirkens Korshær med driftsoverenskomst med Randers Kommune. Optagelsen sker ved personlig henvendelse, det såkaldte selvmøderprincip.

Folketinget vedtog den 4. maj 2023 en omlægning af refusionsreglerne for kommunernes udgifter til forsorgshjem efter servicelovens § 110 med virkning fra 1. oktober 2023. Kommunerne har hidtil haft mulighed for at få dækket halvdelen af udgifterne til borgeres ophold på herberg eller forsorgshjem uanset opholdets længde. Med lovændringen er denne refusionsadgang begrænset til 90 dage pr. løbende år (i en overgangsperiode 120 dage). Folketinget har samtidig vedtaget en ny bostøtteparagraf, der skal understøtte øget brug af de specialiserede støttemetoder efter Housing First-tilgangen (§ 85 a i serviceloven). Målgruppen er borgere, der har været på forsorgshjem og har behov for støtte til at opnå og fastholde egen bolig. Der gives statsrefusion på halvdelen af kommunernes udgifter til disse indsatser i op til 2 år.

1.1.2 Handicap

Center for Handicap har et nettobudget på 512,8 mio. kr. i 2025. Center for Handicap leverer tilbud til voksne med et handicap eller en erhvervet hjerneskade. Udover at drive en række tilbud og indsatser har centeret en myndighedsafdeling, som yder råd og vejledning til borgere inden for de nævnte målgrupper. Myndigheden visiterer herudover til foranstaltninger samt følger op på disse.

På voksenområdet omfatter tilbuddene midlertidige eller længerevarende botilbud efter servicelovens § 107 og 108 samt bostøtte i en botilbudslignende boform efter servicelovens § 85 og almenboliglovens § 105. Borgerne har psykiske og flere af dem også fysiske funktionsnedsættelser. I boligerne får borgerne hjælp til almindelige, daglige funktioner samt pleje, omsorg eller behandling.

Centerets tilbudsvifte omfatter herudover mestringsvejledning i form af råd- og vejledningsforløb samt individuel og gruppebaseret støtteforløb efter servicelovens § 85. Hertil yder centeret tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Ydelsen gives efter servicelovens § 96 og benævnes borgerstyret personlig assistance (BPA). Hertil kan centeret visitere op til 15 timers ledsagelse om måneden efter servicelovens § 97. Målgruppen er personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

1.1.3 Autisme, senhjerneskade og læring

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring har et nettobudget på 37 mio. kr. i 2025. Centeret driver en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismspektrumforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Botilbuddene ydes efter servicelovens voksenparagraffer som bostøtte i en botilbudslignende boform efter servicelovens § 85 og almenboliglovens § 105. Mestringsvejledning ydes efter servicelovens § 85. Udgifter til køb af pladser på de nævnte tilbud afholdes af Center for Handicap. Et mindre antal pladser sælges til andre kommuner.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Som en del af centrets tilbudsvifte indgår også beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103. Tilbuddet gives til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, særlige sociale problemer eller psykiske lidelser ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Hertil er der en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, hvor formålet er at opretholde eller forbedre personlige færdigheder og livsvilkår.

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver herudover Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers), som har en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) for unge, som ikke kan profitere af de traditionelle ungdomsuddannelser.

Herudover omfatter centret de selvejende tilbud GAIA og Bifrost

1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter på 62,4 mio. kr. i 2025 uden for servicerammen.

1.2.1 Handicap

Området omfatter husleje i ældreboliger, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager.

Huslejeindtægter på handicap- og ældreboliger administreres af boligforeninger. Boligerne udlejes til voksne handicappede.

Der ydes økonomisk kompensation til borgere over 18 år, når de har merudgifter, som er en følge af en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne jf. lov om social service § 100.

Staten kompenserer kommunerne for en andel af udgifterne til særligt dyre enkeltsager på det sociale område.

I forbindelse med budget 2023 blev det besluttet at gøre refusionsindtægterne til en del af socialområdets økonomi. Herved tilfalder en stigning i indtægterne som følge af flere særligt dyre sager området, der har stigende udgifter og omvendt. Indtægterne vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager har i de senere år været stigende.

De stigende refusionsindtægter har også været gældende på landsplan og som følge heraf er kommunernes bloktilskud blevet reduceret tilsvarende (jf. det almindelige princip for opgørelsen af bloktilskuddet). Socialområdets indtægtskrav er som følge heraf forøget med 12 mio. kr. i 2025 og frem, hvilket er indregnet i det samlede regnestykke over ubalancen på socialområdet forud for budgetdrøftelserne.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

2.1 Tildelingsmodel

Ydelserne på socialområdet er fortrinsvis takstbelagte og registreres med pris, periode og omfang på den enkelte person. På baggrund heraf er der basis for at udarbejde et dispositionsregnskab på enkeltsagsniveau inden for de forskellige ydelsestyper, målgrupper og områder.

2.2 Opbygning af tildelingsmodellen

Oplysninger på enkeltsagsniveau, kombineret med nogle forudsætninger om antal personer og gennemsnitsprisen for disse, danner både grundlag for at udarbejde budget og for den løbende økonomiopfølgning på de enkelte områder.

Oplysningerne indgår i ledelsesinformation, som bidrager til at skabe overblik over ressourcer og aktivitet på socialområdet, f.eks. information om udviklingen i antal personer, der modtager en given ydelse, ydelsens gennemsnitspris, de dyreste sager, eller hvor mange borgere, der modtager et tilbud inden for et område.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Budgetmæssige konsekvenser af budgetaftale 2025-2028 uddybes i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	693,4	693,4	693,4	693,4
Budgetaftale 2025-2028				
Varigt løft	69,3	64,4	62,9	61,8
Flytning Børnehandicap	-77,5	-78,1	-78,1	-77,8
Tilbagekøb budget i balance Klub 85 og Hjørnестenen	0,5	0,5	0,5	0,5
Demografi				
Demografi	8,2	8,2	8,2	8,2
Budgetaftaler tidligere år				
Styrkelse af børnehandicap - investeringsmodel (2024)	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Feriecamp Randers (2024)	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Fingerplan investeringsmodel tabt arbejdsfortjeneste (2024)	0,3	0,3	0,1	0,1
Frivilligområdet (2023)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Økonomisk handleplan 2023-2026 (2023)	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Bolig Langå fra SKO	1,1	1,1	1,1	1,1
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Lov og cirkulæreprogram 2025-2028 (Uddybet i afsnit 3.4)	1,1	1,1	1,3	1,3
Lov og cirkulæreprogram 2024-2027 (Barnets Lov)	-0,5	-1,6	-0,7	-0,7

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Trepartsmidler	7,0	10,2	10,2	10,2
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	2,1	2,9	3,2	3,2
I alt	698,6	695,7	695,3	694,4

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er i budget 2025-28 givet et budgetløft af socialområdet på 69,3 mio. kr. i 2025, 64,4 mio. kr. i 2026, 62,9 mio. kr. i 2027 og 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Budgetløftet er givet med henblik på at løse den økonomiske ubalance, som er opgjort på socialområdet efter indregning af effekten af SØP/Fingerplanen samt kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28", der blev vedtaget som en del af budget 2025-28.

I budget 2025-28 blev det som en del af "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen, organisatorisk forankret i Børn og Skole. Som følge af organisationsændringen flyttes 77,5 mio. kr. i 2025 stigende til 77,8 mio. kr. i 2028 fra Børnehandicap til familieafdelingen.

Der er enkelte poster, hvor der endnu mangler en afklaring af fordelingen mellem børne- og voksenområdet. Dette drejer sig om det bevilgede budgetløft af socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28, budget vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager og budget til sekretariatsfunktioner. Forslag til budgetfordeling for de nævnte områder forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

I forbindelse med vedtagelsen af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" blev det besluttet at reducere besparelsen på Hjørnestenen med 0,37 mio. kr. Desuden blev det besluttet ikke at gennemføre besparelse på Klub 85 på 0,1 mio. kr. årligt. Det samlede beløb på 0,5 mio. kr. årligt tilføres socialområdet fra 2025 og frem.

Nedenstående oversigt viser budget i balance-tiltagene på socialområdet.

Budget i balance forslag (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Tilpasning af hjemløseindsatsen i Randers	-1,50	-2,20	-2,20	-2,20
Hjemløseindsatsen (Hjørnestenen) - tilbagekøb	0,37	0,37	0,37	0,37
Organisationsændring i CPU	-1,40	-1,40	-1,40	-1,40
Tilpasning af indsatser i Huset Tværs	-1,85	-1,85	-1,85	-1,85
Takststruktur køb af STU eksterne	-0,20	-0,75	-1,30	-1,65
Forventet ny lovgivning vedr. tilsyn	0,00	-0,35	-0,35	-0,35
Justering af tilsyn på egne tilbud	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
Lovændring vedr. magtanvendelser	0,00	-0,20	-0,20	-0,20
Omlægning indsats i Støttecenter Sjællandsgade	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
Nyt koncept for bruger- pårørendeundersøgelse	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25
Organisering af nattevagtsopgaven på Paderuphus	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Boliger til borgere på eksterne forsorgshjem	-0,10	-0,45	-0,45	-0,45
Voksenhandicap myndighed	3,20	3,20	3,20	3,20
0,5 % reduktion på budgetter ved tilbud	-0,20	-0,20	-0,20	-0,20
Analyse af botilbud	-1,00	-1,00	-1,00	-1,00
Styrket fokus visitation til ekstern BB	-0,20	-0,90	-1,60	-2,10
Reduceret pris køb af §85 mestring ekstern	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40
Tilpasning af indsatsen i mestringsvejledningen	-3,00	-5,30	-5,30	-5,30
Sammenlægning af BH og Familieafdelingen.	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
Børnehandicap myndighed	2,60	3,10	3,10	3,10
Omlægning af indsatsen på børneområdet	-0,25	-0,50	-0,75	-1,00
Klub 85 – fokus på samarbejde med civilsamfundet	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Klub 85 - tilbagekøb	0,10	0,10	0,10	0,10
Modpost til finansiering af området	9,70	14,60	16,10	17,20
I alt	0,47	0,47	0,47	0,47

3.2 Demografi

Tabellen viser et reguleringsbehov på 8,2 mio. kr. i 2025 stigende til 15 mio. kr. i 2028.

Demografiregulering social (1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
0-18-årige	-361	-914	-1.166	-1.601
19-65-årige	968	2.275	3.943	6.003
66+ årige	814	1.657	2.717	3.802
I alt	1.421	3.018	5.494	8.204
Efterregulering (i 25 PL) (inkl. andel af børneområdet)	6.811	6.811	6.811	6.811
I alt inkl. efterregulering	8.232	9.829	12.305	15.015

Det samlede demografibeløb på 8,2 mio. kr. i 2025 er indregnet i basisbudgettet for 2025-28 i alle år. De beregnede stigninger fra 2026 og frem fastholdes i den centralt placerede demografipulje og vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger.

Som det fremgår af tabellen, vedrører 6,6 mio. kr. af den samlede demografiregulering i 2025 efterregulering for 2023. Efterreguleringen for 2023 er beregnet på basis af udgiftsudviklingen på landsplan fra regnskab 2022 til regnskab 2023. Der reguleres med 50 % af landsplansudviklingen for at udjævne reguleringerne og forhindre store udsving mellem årene. Beregning af efterreguleringen for 2023 fremgår af følgende tabel.

Efterregulering vedr. 2023 (socialområdet)	Mio. kr.
Vækst hvis landsudvikling (100%)	17,500
50% af landsudvikling	8,750
Indregnet demografiregulering 2022-23	2,489
Efterreguleringsbehov (i 2023 PL)	6,261
Efterreguleringsbehov (i 2024 PL)	6,555

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

3.3 Budgetaftaler tidligere år

- Udløb af bevilling på 3,8 mio. kr. i 2024 til styrkelse af børnehandicapområdet. Der blev i budget 2022-25 afsat 3,8 mio. kr. årligt i 2022-23 til styrkelse af børnehandicapområdet som en del af den økonomiske handleplan på socialområdet (nu Fingerplanen). I det byrådsvedtagne katalog "Budget i balance på socialområdet 2025-28" er budget til styrkelse af Børnehandicap videreført via omprioritering inden for bevillingsområdet.
- Bortfald af tilskud til Feriecamp Randers på 0,5 mio. kr. i 2025 og frem.
- I budget 2024-27 blev der vedtaget et initiativ vedr. styrket fokus på tabt arbejdsfortjeneste. Indsatsen finansieres ved at flytte budget vedr. tabt arbejdsfortjeneste (indkomstoverførsler) til socialrådets budget på service svarende til 0,2 mio. kr. i 2024, 0,5 mio. kr. i 2025-26 og 0,3 mio. kr. i 2027.
- Der blev i budget 2023-25 afsat 0,23 mio. kr. årligt til Selvhjælp Randers og 0,15 mio. kr. til Den Blå Paraply i 2023-24. Tilskuddene bortfalder i 2025.
- Som en del af socialrådets økonomiske plan (SØP) blev der i budget 2023-25 besluttet en genopretningsplan i myndighedsafdelingen i Børnehandicap, der indebærer en forhøjelse af myndighedsbudgettet på 2 mio. kr. i 2023-24 og 0,4 mio. kr. i 2025. Bevillingen udløber med 1,6 mio. kr. i 2025 og yderligere 0,4 mio. kr. i 2026 og frem.
- Overførsel af 1 mio. kr. fra omsorgsområdet til socialområdet vedr. botilbuddet Bredgade og Svalegangen i Langå (det tidligere plejehjem Byparken). Beløbet anvendes til afvikling af den resterende gæld i ejendommen og forbliver herefter på socialområdet jf. budget 2019-2023.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

På baggrund af lov og cirkulæreprogrammet tilføres socialområdet 1,1 mio. kr. årligt i 2025-2028.

Bevillingen er nærmere uddybet i følgende tabel.

Lov- og cirkulæreprogram social (1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Ny ejendomsskattelov – færre udgifter til tinglysning som følge af ændret opgavefordeling mellem stat og kommuner.	-267	-267	-267	-267
Ændrede regler for magtanvendelse	31	31	31	31
Opgavebortfald pga. oprettelse af regionalt tilbud for dobbeltdiagnosticerede (misbrug og psykiatri)			-657	-657
Indførelse af forløbsbeskrivelser for personer med psykoselidelser jf. udmøntningsaftale ml. regeringen, Danske regioner og KL vedr. Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien 2022 og Aftale om en bedre psykiatri 2023	555	624	624	624
Omfordeling af midler vedr. lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet.	734	734	734	734
Omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.			575	575
Resultat	1.053	1.122	1.039	1.039

3.5 PL og øvrige ændringer

Budgetmæssigt udgør PL og øvrige ændringer en stigning på 0,5 mio. kr. i 2025.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Socialområdet består af følgende tre aftaleenheder:

- Psykiatri og Socialt Udsatte
- Handicap
- Autisme, Senhjerneskade og Læring

4.2 Takster

Takster for kost og logi på forsorgshjem og kost på botilbud for voksne med særlige behov fremgår af takstoversigten i afsnittet Social, Sundhed og Omsorg jf. følgende link.

<https://www.randers.dk/om-os/okonomi/budget/>

5. Anlægsprojekter

Der er på socialområdet ét anlægsprojekt i budgetperioden jf. følgende oversigt.

Anlægsprojekt: Boligplan II

Bevillingsprogramnummer: 9234000006

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	20.045	15.259	5.875			41.179
Indtægter						
I alt	20.045	15.259	5.875			41.179

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Boligplan II blev godkendt af Byrådet den 26. juni 2023. Planen er en del af den økonomiske handleplan for socialområdet, og har til formål at mindske de kommende års udgiftsstigninger på området. Dette sker ved at øge Randers Kommune selvforsyningsgrad af botilbud vha. af kapacitetsudvidelser.

Kapacitetsudvidelserne i Boligplan II realiseres på forskellig vis ved hjælp af nybyggeri, ombygning og udvidelse af eksisterende tilbud, ændring af boligens status og funktion mv. Boligplan II er en ramme for de

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

byggerier, som alle skal godkendes af socialudvalget og byråd. I forbindelse hermed frigives der rådighedsbeløb fra rammen til Boligplan II og der meddeles anlægsbevilling på de enkelte byggerier.